

DÜNDEN BUGÜNE KÜTÜPHANEMİZ (1935-2011)

Serdar KILINÇ*

MTA Kütüphanesi bir araştırma ve ihtisas kütüphanesi olup, Enstitünün kuruluş yılı olan 1935 yılında faaliyete geçmiş ve o tarihten bugüne Kurumumuzun gelişmesine paralel bir gelişme göstererek, yer bilimleri alanında Türkiye, Ortadoğu ve Balkanların en zengin kütüphanesi haline gelmiştir.

Kütüphanemiz, Enstitünün kuruluşundan itibaren, özellikle yer bilimleri ve madencilik konularında tüm araştırmacılara yardımcı olmak amacıyla gerekli bilgi ve belge gereksinimini karşılamak, yurt içi ve yurtdışından kitap, süreli yayın, tez, harita vb. dokümanları sağlamak, sağlanan bu dokümanları sistematik bir şekilde düzenleyerek araştırmacıların kullanımına hazır bulundurmak suretiyle hizmet vermektedir.

1935 yılında Demirköprü tesislerinde yalnızca bir odada, bağışlarla sağlanan yaklaşık bin adet kitap ile oluşturulan kütüphane, 1950 yılına gelindiğinde 5.645 kitap, 3.000 ciltli dergi, 1965 yılı itibarıyla 15.000 kitap, 20.000 süreli yayına ulaşmıştı.

Amerika Birleşik Devletleri Jeolojik Araştırmalar Kurumu Kütüphanesi Sınıflama Sistemi (U.S. Geological Survey Library Classification System)

Dönemin "Fenni Dokümantasyon Şube Müdürü "Sehavet Mersinoğlu"nun 1967 yılında Amerika Birleşik Devletlerine yapmış olduğu ziyaret ile Kongre Kütüphanesi (Library of Congress) ve Amerika Birleşik Devletleri Jeolojik Araştırmalar Kurumu Kütüpha-

nesi'ni (US Geological Survey Library) incelemiş ve Kütüphanemiz için en uygun sınıflama sisteminin Amerika Birleşik Devletler Jeolojik Araştırmalar Kurumu Kütüphanesi Sınıflama Sistemi (U.S. Geological Survey Library Classification System) olduğunu görmüş ve 1969 yılında Enstitü Genel Direktörlüğüne bu yönde bir değişiklik teklifi sunmuş, bu teklif Genel Direktörlükçe de uygun görülmüş olup aynı yıl bu sisteme geçiş için çalışmalar başlatılmıştır.

Amerika Birleşik Devletleri Jeolojik Araştırmalar Kurumu Kütüphanesi tarafından yer bilimleri konulu materyallerin sınıflandırılması için geliştirilen Dewey Ondalık Sınıflandırma Sistemi (Dewey Decimal Classification System) alınarak Türkiye'ye, Türkçeye uyarlanmış ve Kütüphanemizde kullanılmaya başlanmıştır.

Yaklaşık iki yıllık çalışmayla daha önce boylarına göre ayrılarak raflara yerleştirilen kitapların tamamı bu sınıflama ve yerleştirme sistemine uygun hale getirilmiştir. Bu sınıflama sistemi; artan yayın miktarını kolay sınıflama, konu bütünlüğü ve kullanıcılar/araştırmacılar için hızlı erişim imkânı sunmuştur.

Sehavet Mersinoğlu'nun kütüphanemize kazandırdığı sınıflama sistemi geliştirilerek bugün de kullanılmaktadır.

Kütüphane, 1968 yılında Enstitünün bugünkü kampüsünde Genel Direktörlük binası giriş katına taşınmıştır.

5 Şubat 1982 tarihinde halen bulunduğu Bilimsel Dokümantasyon ve Tanıtma Dairesi Başkanlığı yeni hizmet binasına; dönemin Enstitü Genel Direktörü M. Sıtkı Sancar tarafından açılışı yapılarak, çağdaş kü-

* MTA Genel Müdürlüğü, Bilimsel Dokümantasyon ve Tanıtma Dairesi Başkanlığı

tüphanecilik anlayışına uygun bir ortamda araştırmacılara hizmet vermeye başlamış olup 28 yıldır da aynı yerinde hizmet vermektedir ve vermeye de devam edecektir.

Dönemin Kütüphane Servisi Şefi Sevim Özertan Genel Direktörümüz M. Sıtkı Sançar'a bilgi verirken.

16 Temmuz 1986 yılında Kütüphanemiz "Melih Tokay Kütüphanesi" adını almıştır. 1946-1962 yılları arasında Enstitümüzde çeşitli teknik görevler, Şube Müdürlüğü ve Müşavirlik yapan Melih Tokay, 1962 yılında ODTÜ'ye profesör olarak atanmıştır. MTA'ya ve ülkemize yapmış olduğu özverili katkılarının unutulmaması ve adının yaşatılması için Kütüphanemize adı verilmiştir.

Melih Tokay (1920-1986)

2011 yılı itibariyle Kütüphanemizde büyük çoğunluğu yabancı dilde olmak üzere "47.000" kitap, "200.000" süreli yayın ile diğer bilgi/belge materyalleri (CD, DVD, disket, harita, broşür) mevcuttur.

Kütüphanemiz halen 135 adet yabancı dilde, 10 adet Türkçe süreli yayına satın alma yoluyla düzenli bir şekilde aboneliğini sürdürmektedir.

Ayrıca Kütüphaneler ve Kurumlar arası iş birliği kapsamında 436 adet yurt içi, 191 adet yurt dışı kurum/kuruluş ile yayın değişimi yapılarak kütüphanemiz yayın kazanmakta aynı zamanda kurumumuz yayınlarının kullanıcılara/araştırmacılara ulaştırılarak kurumumuzun ve kurumumuz çalışmalarının tanıtımı yapılmaktadır

Kütüphane Otomasyon Programı

Bilgi İşlem Koordinatörlüğümüz tarafından hazırlanan Kütüphane Otomasyon Programı (OPAC) 2006 yılında kullanıcıların hizmetine sunulmaya başlamıştır. Bu programla yazar adı, konu ve başlık verilerek taranabilir. Bu programla yazar adı, konu ve başlık verilerek taranabilir.

Kütüphane otomasyon programı, araştırmacılara kitapların bibliyografik bilgilerine dünyanın herhangi bir yerinden erişim olanağı sağlamaktadır.

www.mta.gov.tr/kutuphane

Kütüphanemize Emeği Geçen Yöneticilerimiz

Edit Ezdinli 1935 – 1964

Kütüphanemizin ilk Kütüphanecisi ve ilk şefi olan Edit Ezdinli yaklaşık otuz yıl kütüphanemize emek vermiştir. O'nun özveriyle çalıştığı MTA Kütüphanesi, yer bilimleri ve madencilik alanında iftihar edebileceğimiz bir kütüphane halini almıştır.

Edit Ezdinli (1915-1964)

Perran ÖZBEN	1964 – 1976
Sevim ÖZERTAN	1976 – 1987
M. Erol TÜRKER	1987 – 1994
Ümit ERKMEN	1994 – 1996
Gönül KOÇER	1996 – 2003
Birsel KAYA	2003 –

Önemli Gelişmeler

1935 ◇ Kütüphanenin kuruluşu,

1968 ◇ Kütüphane, Enstitünün bugünkü kampüsünde Genel Direktörlük binası giriş katına taşınmıştır,

1969 ◇ Amerika Birleşik Devletleri Jeolojik Araştırmalar Kurumu Kütüphanesi Sınıflama Sistemi'ne (U.S. Geological Survey Library Classification System) geçilmiştir,

1972 ◇ Kütüphane Yönetmeliği hazırlanmıştır,

1973 ◇ Kütüphanemiz öğlen saatlerinde de (12.00-13.30) Okuyucularının hizmetine açılmıştır,

1973 ◇ Kütüphanede ilk fotokopi makinesi faaliyete başlamıştır,

1982 ◇ Kütüphanemiz halen hizmet vermekte olduğu Bilimsel Dokümantasyon ve Tanıtma Dairesi Başkanlığı yeni hizmet binasına taşınmıştır,

1986 ◇ Kütüphanemiz "Melih Tokay Kütüphanesi" adını almıştır,

2000 ◇ 3M Kitap Güvenlik Sistemine geçilmiştir,

2006 ◇ Kütüphane Otomasyon Programı hayata geçirilmiştir,

2007 ◇ 3 adet bilgisayar okuyucu salonlarımızda kullanıcıların hizmetine sunulmuştur,

2007 ◇ Analog Adresli Yangın algılama ve ihbar sistemi kurulmuştur,

2010 ◇ Kütüphane Yönetmeliği 5018 sayılı kanuna uygun hale getirilerek güncellenmiş ve onaya sunulmuştur.

DEĞİNİLEN BELGELER

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü (1950).
Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü 15
yıllık Faaliyeti (1935-1950). Ankara. s.
69-79.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (1 Ekim
1964). MTA Haberleri, s. 3.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (1 Ağus-
tos 1965). MTA Haberleri, 4 (8), s. 1-6.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (Şubat
1968). MTA Haberleri, s. 3.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (Şubat
1969). MTA Haberleri, s. 2.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (Ocak
1973). MTA Haberleri, 12 (1), s. 8.

Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü (1973).
Biyografi: Maden Tetkik ve Arama
Enstitüsü 1935-1973. Ankara.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (Ocak
1975). MTA Haberleri, s. 3-5.

MTA Enstitüsü Genel Direktörlüğü, (Şubat
1982). MTA Haberleri, 1 (1), s. 8.

Koçyiğit, A. "Yer bilimlerinde Bir Usta." MTA
Doğal Kaynaklar ve Ekonomi Bülteni,
2007, s. 23-26.